

SUDOVI LOŠI, MEDIJI NISU SLOBODNI

10. oktobar 2014.

(Beta) - Sudovi u Srbiji su nedovoljno nezavisni, a mediji polovično slobodni, rezultati su istraživanja Frasier instituta, objavljenih u brošuri „Barometar slobode“.

Nova brošura „Barometar slobode“ koja obuhvata Zapadni Balkan i Grčku predstavljena je danas u Beogradu i pokazuje da sve balkanske zemlje imaju velike sličnosti kada je reč o ljudskim pravima, političkim i ekonomskim slobodama.

Podaci za istraživanje preuzeti su iz istraživanja Frasier instituta, istraživanje o indeksu percepcije korupcije koje je radio Transparensi Inernešnal (Transparency International), Heritidž fondacije (Heritage foundation) i raznih istraživanja Maplkrofta (Maplecroft).

Političke slobode posmatrane su kroz tri faktora - slobodne izbore, odsustvo neustavnih veto igrača i slobodu medija. Izbori su u celom regionu ocenjeni kao slobodni, sa manjim incidentima, a kao praksa na celom Balkanu, sa izuzetkom Hrvatske, uobičajena je kupovina glasova, kao najveća smetnja.

U istraživanju je ocenjeno da u Srbiji nema tradicionalnih neustavnih veeto igrača. Kao najuticajnijeg igrača istraživanje prepoznaje Srpsku pravoslavnu crkvu i ultra-desničarske organizacije koje imaju rastući uticaj.

Srbija je ocenjena kao zemlja sa polovično slobodnim medijima zbog cenzure, autocenzure, netransparentnosti vlasništva u medijima. Kada se ovaj deo uporedi sa prošlogodišnjim rezultatima Srbija je ostvarila mali pad sa ocene 6,4 u 2012. na 6,3 u 2013. godini.

Jedan od autora istraživanja Dušan Gamser kazao je da je nedovoljna nezavisnost i neprofesionalnost sudstva osnovna prepreka punom ostvarivanju vladavine prava u Srbiji. On je kazao da se na primer restitucija odvija relativno dobro, ali da je blokira sporo sudstvo.

On je dodao da borba protiv korupcije u celom regionu napreduje zbog donošenja novih zakonskih propisa, ali da same akcije u tom pogledu nisu bile dovoljne.

Gamser je kazao da je izvestan napredak u pogledu ljudskih prava ostvaren kroz hapšenje i procesuiranje optuženih za ubistva novinara 1990-ih godina i ratnih zločinaca, ali da se to malo odražava na javno mnjenje i ne dolazi do društvenog pomirenja.

On je dodao da je određen pomak napravljen i u pogledu zaštite prava LGBT populacije u Srbiji, da se ona u Hrvatskoj i Grčkoj već lakše ostvaruju i pored homofobije, ali da to nije slučaj u Albaniji, gde su LGBT osobe skoro isključene iz društva i Bosni i Hercegovini gde je svaki pokušaj održavanja bilo kakvog LGBT skupa praćen neredima.

Gamser je kazao i da je kada je reč o vladavini prava u Srbiji stanje i dalje loše što se tiče medija i napada medije, ali i na manjinske verske zajednice "gde država ima svoje favorite i ne poštuje slobodu veroispovesti niti načela sekularne države".

Kada je reč o ekonomskim pravima Srbija je najgore ocenjena u regionu sa ukupnom ocenom 24,42 od maksimalnih 40, dok je najbolje ocenjena Crna Gora sa 27,36. U Srbiji je faktor slobode međunarodne trgovine najbolje ocenjen, ali autor Mihailo Gajić objašnjava da je to slučaj sa svim zemljama koje su u procesu evrointegracije i koje su potpisnice CEFTA sporazuma.

On je kazao i da je loš rad sudova odgovoran za to što su vlasnička prava posebno loše ocenjena. On je kazao da će se tek kada mere novog Zakona o radu počnu da deluju moći da se govori o njihovim efektima u poslovnoj regulaciji.